

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

SCANTECH CYANOFREE

1. Aineen tai valmisteen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

Julkaisupäivämäärä	07.01.2009
Tuotenimi	SCANTECH CYANOFREE
Artikkelin numero	880014
Tuoteryhmä	Liiman, kierrelukitus ja kierrettiivistys
Aineen/valmisteen käyttö	Syanoakrylaattiliiman liuotin- ja poistoaine

Valmistaja

Yrityksen nimi	Norden Olje AB
Toimiston osoite	Första Långgatan 22
Postinumero	413 28
Paikannimi	Göteborg
Maa	Sverige
Puh:	031 700 1780
Faksi	031 700 9870
Sähköposti	info@nordenolje.se
Verkkosivu	http://www.nordenolje.com
Laatija	Preben Kristiansen (preben.kristiansen@nordenolje.dk)
Hätänumero	112

2. Vaaran yksilöinti

Luokitusta	Xn; R10,R22,R5
Vaaran kuvaus	<p>Terveydelle haitallista nieltynä.</p> <p>Aineen joutuminen iholle voi aiheuttaa punaisuutta, kirvelyä ja kutinaa. Silmiin joutuva höyry tai roiskeet voivat aiheuttaa punoitusta, kirvelyä ja kipua. Rungas höyryjen hengittäminen voi aiheuttaa lievää ärsytystä, päänsärkyä, huimausta, väsymystä, pahoinvointia, oksentelua ja pahimmassa tapauksessa tajuttomuutta. Höyryjen toistuva tai pitkäkestoinen hengittäminen voi vahingoittaa keskushermostoa.</p> <p>Syttyvää. Voi syttyä kuumennettaessa syttymispisteeseen tai sen yli. Räjähdyksivaarallinen kuumennettaessa.</p> <p>Sisältää syöväälle altistavaa nitrometaania. Nitrometaani kuuluu IARC:n (International Agency for Research on Cancer) kategoriaan 2B (ihmiselle mahdollisesti syöpää aiheuttava). Luokitus perustuu eläimillä (rotilla ja hiirillä) tehtyihin hengityskokeisiin.</p>

3. Koostumus ja tiedot aineosista

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Luokitus	Sisältö
Nitrometaani	CAS-numero: 75-52-5 EC-numero: 200-876-6	Xn; R10, R22, R5	100 %
Sarakkeiden ylätunnisteet	CAS-numero = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- tai Elincs-numero) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; aineen nimi = aineluettelossa määritetty nimi (aineet, jotka eivät sisälly aineluetteluun, on käännettävä mahdollisuuksien mukaan). Pitoisuudet ilmoitettu arvoina: %, %paino/paino, %til./paino, %til./til., mg/m3, ppb, ppm, paino-%, tilavuus-%		
HH/HF/HE	T+ = erittäin myrkyllinen, T = myrkyllinen, C = syövyttävä, Xn = haitallinen,		

	Xi = ärsyttävä, E = räjähtävä, O = hapettava, F+ = erittäin tulenarka, F = hyvin tulenarka, N = ympäristövaara
Huomautuksia osasta	Ainesosia koskevat R-lausekkeet ja muut tiedot löytyvät kohdasta 16. - -

4. Ensiaputoimenpiteet

Yleistä	Onnettomuustilanteessa: Ota yhteys lääkäriin/sairaalaan. Ota mukaan tuotteen etiketti tai käyttöturvallisuustiedote. Myrkytystapauksissa hoitava lääkäri voi näin saada tietoa tuotteen sisällöstä ja mahdollisista hoitomuodoista. Kun epäilet myrkytystä, voit soittaa numeroon 112 ja pyytää myrkytyksiä koskevaa tietoa - vuorokauden ympäri. Soita numeroon 08 - 33 12 31, kun haluat kysyä muista akuuteista myrkytyksistä päiväsaikaan.
Hengittäminen	Raitis ilma ja lepo. Anna tekohengitystä, jos hengitys on pysähtynyt. Tajuttomat on käännettävä sivuasentoon pää alhaalla ja pidettävä lämpimänä. AMBULANSSI ON KUTSUTTAVA. Käyttöturvallisuustiedote on otettava mukaan.
Ihokosketus	Saastunut vaatetus on välittömästi poistettava ja iho pestävä saippualla ja vedellä. Ota yhteys lääkäriin, jos ärsytys jatkuu.
Silmäkosketus	Huuhtelee heti silmiä runsaalla vedellä. Pidä silmäluomet levitettyinä. Yleensä alle viiden minuutin huuhtominen riittää. Ota yhteys lääkäriin, jos ärsytys jatkuu.
Nieleminen	Huuhtelee suu huolellisesti ja anna riittävästi maitoa/vettä edellyttäen, että vahingoittunut ei ole tajuton. Yritettävä antaa ylen, jollei henkilö ole tajuton. Lääkäriin.
Tietoja terveydenhoitohenkilökunnalle	Verenkiertoon imeytyessään voi muodostaa methemoglobiinia, mistä voi seurata syanoosi. (oire: veren sinertävä väri).

5. Palontorjuntatoimenpiteet

Sopivat sammutusvälineet	Hiilihappo (CO ₂), vaahto tai vesisuihke.
Sopimattomat sammutusvälineet	Ei saa käyttää voimakasta vesisuihkeä, sillä se saattaa levittää tulta. Ei saa käyttää jauhetta.
Palo- ja räjähdysvaarat	Räjähtävää iskun, hankauksen, tulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta. Tuote on syttyvä ja voi lämmittessään kehittää höyryjä, jotka muodostavat räjähtäviä yhdisteitä ilman kanssa. Palaessa voi muodostua myrkyllisiä kaasuja (CO _x , NO _x). Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja leviävät siksi lattiaa ja astian pohjaa pitkin. Höyryt voivat syttyä kipinästä, kuumasta pinnasta tai hehkusta.
Palontorjuntatoimenpiteet	Palon läheisyydessä olevat säiliöt tulee välittömästi siirtää tai jäähdyttää vedellä.
Henkilösuojaimet	Käytettävä henkilökohtaisia suojavälineitä, ks. kohta 8. Vältettävä savukaasujen hengittämistä. Paloa sammutettaessa käytettävä paineilmanamaria.

6. Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

Yleiset toimenpiteet	Tuote imeytetään imeyttävän materiaalin avulla.
Henkilökohtaiset varotoimet	Henkilökohtaiset suojaimet, kts. kohta 8. Tupakointi, avoimen tulen käyttö ja muut sytytyslähteet ovat kiellettyjä.
Ympäristövarotoimet	Varo päästämästä ainetta viemäriin, maaperään tai vesiympäristöön. Varmista hyvä tuuletus ja estä vuodot. Ei saa päästää viemäriin. Pesuvettä ei saa päästää saastuttamaan vesistöjä. Otettava yhteys paikallisiin viranomaisiin vuodoista viemäriin/vesistöön.
Puhdistusmenetelmät	Imeytä palamattomaan imevään aineeseen. Huuhtelee vedellä. Patoa suuret vuodot. Jätteiden käsittelyn osalta, kts. kohta 13.

7. Käsittely ja varastointi

Käsittely	Varottava höyryjen ja suihkesumun hengittämistä sekä aineen joutumista iholle tai silmiin. Vältä lämmitystä, kipinöitä ja avotulta. Varmista hyvä ilmanvaihto. Mekaanista ilmanpoistoa tai kohdeimua voidaan tarvita. Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja saattavat levitä maata pitkin sytytysläheteisiin. Höyryt voivat
-----------	---

	kerääntyä lattialle ja huonetilan alaosiin. Pyrittävä estämään staattista sähköä. Vältä höyryjen ja aerosolien hengittämistä. Vältä syömistä, juomista ja tupakointia tuotetta käytettäessä.
	Raskaana olevat naiset eivät saa työskennellä tuotteen kanssa, mikäli on olemassa pienikin lyijyaltistuksen vaara. -
Varastointi	Säilytettävä pienten lasten ulottumattomissa ja erillään nautittavaksi tarkoitetuista tuotteista. Säilytettävä alkuperäispakkauksessa saastumisen estämiseksi. Pakkaus säilytettävä hyvin suljettuna viileässä, hyvin ilmastoidussa tilassa. Säilytyslämpötila: 15-25°C.

8. Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

Räjähdyksäraja-arvot

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Arvo	Vuosi
Nitrometaani	CAS-numero: 75-52-5	8 tuntiin: 51 mg/m ³	2007
	EC-numero: 200-876-6	8 tuntiin: 20 ppm	

Altistumisvalvonta

Työperäisen altistumisen valvontatoimet	Kaikki käsittely hyvin ilmastoidussa tilassa. Mekaaninen tuuletus saattaa olla välttämätöntä.
Hengityksensuojaus	Jos ilmanvaihto ei ole riittävä, on käytettävä hengityssuojainta, jossa on A-tyypin kaasusuodatin (EN 141).
Käsien suojaus	Käytettävä sopivia suojakäsineitä. Esim. butyylikumista valmistetut. (EN 374, luokka 2 tai korkeampi). Lämpöaika: >2 tuntia.
Silmien suojaus	Käytettävä silmäsuojaimia (EN 166) suoralta kosketukselta tai roiskeilta suojautumiseksi.
Muita tietoja	Saastunut vaatetus on poistettava ja iho pestävä huolellisesti saippualla ja vedellä työn päätyttyä. Käytä sopivaa käsivoidetta estääksesi ihon kuivumisen.

9. Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Fyysinen tila	Neste
Haju	Mieto tuoksu
Väri	Väritön
Liukenevuuden kuvaus	Liukenee: Orgaaniset liuottimet.
Tilavuuspaino	Arvo: 1,14 g/ml
Kiehumispiste	Arvo: 101 °C
Leimahduspiste	Arvo: 36 °C
Räjähdyksäraja	Arvo: 7,3-63 vol%
Itsesyttyvyys	Arvo: 418 °C
Höyryn paine	Arvo: 36 mbar, 20°C

10. Stabiilisuus ja reaktiivisuus

Vältettävät olosuhteet	Kuumentaminen. Vältä kuumuutta, liekkejä ja muita sytytyslähdeitä.
Vältettävät materiaalit	Vältettävä kosketusta palavien aineiden, suolahapon, emäksien, metallien, metallisuolojen, metalli-ionien ja pelkistävien aineiden kanssa. Varo kosketusta hapettimiin (typpihappo, peroksidien, kromaatti). Varo alkaleja, vahvoja happoja, lämpöä. Amiinit. Metallioksidit.
Vaaralliset hajoamistuotteet	Palaessa muodostuu myrkyllisiä höyryjä (CO, CO ₂ , NO _x).
Stabiilisuus	Stabiili tavanomaisissa lämpötiloissa ja suositellussa käytössä. Räjähdyksivaarallinen kuumennettaessa.

11. Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Komponentin toksikologiatiedot

Osa	Nitrometaani
-----	--------------

LD50 oraalinen	Arvo: 940 mg/kg Koe-eläinlajit: rabbit
LD50 iho	Arvo: > 2000 mg/kg Koe-eläinlajit: rat

Muut terveysvaaroja koskevat tiedot

Hengittäminen	Korkeita pitoisuuksia sisältävien höyryjen hengittäminen voi aiheuttaa lievää ärsytystä, päänsärkyä, huimausta, väsymystä, pahoinvointia, oksentelua ja pahimmassa tapauksessa tajuttomuutta. Sisältää orgaanisia liuottimia, jotka voimakkaassa altistuksessa voivat vaikuttaa keskushermostoon ja aiheuttaa huimausta ja päihtymystä.
Ihokosketus	Aineen joutuminen iholle voi aiheuttaa punaisuutta, kirvelyä ja kutinaa.
Silmäkosketus	Silmiin joutuva höyry tai pöly voi aiheuttaa punoitusta, kirvelyä ja kipua.
Nieleminen	Terveydelle haitallista nieltynä. Voi aiheuttaa maksa- ja/tai munuaisvaurioita. Voi aiheuttaa pahoinvointia nieltynä. Verenkiertoon imeytyessään voi muodostaa methemoglobiinia, mistä voi seurata syanoosi. (oire: veren sinertävä väri). Voi aiheuttaa maksa- ja/tai munuaisvaurioita.
Krooniset vaikutukset	Maksa- ja munuaisvaurioiden vaara.
Karsinogeenisuus	Sisältää nitrometaania, jota pidetään syöpää aiheuttavana. IARC (International Agency for Research on Cancer) on luokitellut kobolttiyhdisteet ryhmään 2B (ihmisille mahdollisesti syöpää aiheuttavat aineet). Luokitus perustuu eläimillä (rotilla ja hiirillä) tehtyihin hengityskokeisiin.

12. Tiedot kemikaalin vaarallisuudesta ympäristölle

Muut ekologiset tiedot

Liikkuvuus	Tuote on vesiliukoinen. Leviää vesiympäristössä. Tuote sisältää haihtuvia aineita, jotka voivat levitä ilmakehässä.
Pysyvyys ja hajoavuus	Tuote ei ole helposti biohajoava. Höyrystyneiden liuotinaineiden odotetaan hajoavan ilmakehässä fotokemiallisesti.
Bioakkumulatiivinen potentiaali	Tuote ei sisällä aineita, joiden uskotaan olevan bioakkumuloituvia.
Ympäristötiedot, yhteenveto	Tuotetta ei luokitella ympäristölle aiheutuvan vaaran perusteella.

13. Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

EWC-jätetunnus	EWC: 200113 liuottimet
Vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu tuote	Kyllä
Määritä asianmukaiset hävittämismenetelmät	Jäämiä ja valumia ei saa kaataa viemäriin. Jätteet, valumat ja jäämät käsitellään kunnallisten jätesuunnitelmien mukaisesti. Lisäksi tulee huomioida ympäristöministeriön jäteasetus.

14. Kuljetustiedot

Oikea kuljetusnimi	NITROMETHANE
Tuotenimi (kansallinen)	NITROMETAANI
Vaaralliset aineet ADR	Tila: Kyllä UN-numero: 1261 Luokka: 3 Pakkausryhmä: II Oikea laivauksessa käytettävä nimi: NITROMETAANI
Vaaralliset aineet RID	UN-numero: 1261 Luokka: 3 Pakkausryhmä: II Oikea laivauksessa käytettävä nimi: NITROMETAANI
Vaaralliset aineet IMDG	Tila: Kyllä UN-numero: 1261 Luokka: 3 Pakkausryhmä: II

	EmS: F-E, S-D Oikea laivauksessa käytettävä nimi: NITROMETHANE
Vaaralliset aineet ICAO/IATA	UN-numero: 1261 Luokka: 3 Pakkausryhmä: II Oikea laivauksessa käytettävä nimi: NITROMETHANE

15. Lainsäädäntöä koskevat tiedot

Vaaratunnus

Haitallinen

Merkin koostumus	Nitrometaani: 100 %
R-lauseet	R5 Räjähdyksvaarallinen kuumennettaessa. R10 Syttyvää. R22 Terveydelle haitallista nieltynä.
S-lauseet	S41 Vältettävä palamisessa tai räjähdyksessä muodostuvan savun hengittämistä. S60 Tämä aine ja sen pakkaus on käsiteltävä ongelmajätteenä.
Huomautuksia	-

16. Muut tiedot

luettelo aineelle määrätyistä R-lausekkeista (kohdissa 2 ja 3).	R10 Syttyvää. R22 Terveydelle haitallista nieltynä. R5 Räjähdyksvaarallinen kuumennettaessa.
Koulutusneuvoja	-
Suosittelavat käyttörajoitukset	Ei saa käyttää liiman poistamiseen kasvoilta tai silmistä.
Vastuussa käyttöturvallisuustiedote	Norden Olje AB